

Stockholm den 14 februari 2023

Stations servicen på Sveriges järnvägsstationer behöver förbättras

Funktionsrätt Sverige som är en nationell samverkansorganisation för 50 funktionsrättsförbund och Resenärerna, riksorganisationen för kollektivtrafikens konsumenter, adresserar härmed regeringen för att få till stånd ett beslut om en ny organisation vad gäller stations servicen på järnvägsstationerna i Sverige.

Konkurrensen inom kollektivtrafiken har medfört många fördelar men även nackdelar som behöver lösas, bland annat den idag undermåliga stations servicen. I Sverige finns 350 järnvägsstationer och samtliga saknar en ansvarig samordnare för stations servicen, något som vi är ensamma om i Europa. Vi ser ett stort antal aktörer på våra järnvägsstationer: olika trafikbolag, tågbolag, regionala trafikföretag och bussbolag men ingen som ansvarar för stations servicen under själva bytet. Att det för resenärerna inte finns någon person på stationen som kan ge information och svara på frågor är ett stort problem för resenärerna, inte minst för personer med olika funktionsnedsättningar.

Järnvägsstationerna ägs idag av olika fastighetsägare, såväl kommunala som privata. Trafikverket äger spår och plattformar. Ingen av dessa aktörer har personal som är ansvarig för stations servicen vilket är ett stort problem. I många länder i Europa har det statliga trafikbolaget, som bedriver trafik i konkurrens med andra bolag, ansvar för den samlade servicen på stationerna, Så är det till exempel i Storbritannien där 'Network Rail' äger alla järnvägsstationer och driver de fjorton största stationerna i egen regi, medan övriga brittiska stationer får sin stations service genom det största tågbolaget på platsen. I Tyskland är det 'DB Stationen und Service' som ansvarar för alla stationer och i Frankrike är det 'SNCF Gares et Connexions'. I Danmark sköter DSB servicen även på de stationer som endast trafikeras av privata tågbolag.

EU har omarbetat förordningen 1300/2014 för att underlätta tågresa för samtliga passagerare. Inom kort kommer det att krävas att all information till resenärer, såväl med som utan funktionsnedsättning, ska samlas i ett informationssystem för att underlätta planeringen av resan. Det kommer att ställas krav på Sverige att en särskild instans ska hantera denna fråga, något som inte görs idag. Det är EU-förordningen 1300/2014 som nu har omarbetats för att tillgängliggöra tågresa för hela befolkningen.

Vi bedömer att den instans som skulle lämpa sig bäst för detta uppdrag är Regionala Kollektivtrafikmyndigheten (RKM) i respektive län. RKM har

redan i viss utsträckning personal på plats på de viktigaste stationerna. Det krävs visserligen en gemensam styrning av den stationsservice som RKM kan åstadkomma, exempelvis gällande tillgänglighet, men det är en stor fördel att myndigheten redan idag har ett serviceansvar för de regionala stationerna. Att utöka detta ansvar till att bistå även långväga resenärer med fristående trafikoperatörer borde vara möjligt. Nödvändigheten av att skapa en ansvarig instans för stationsservicen i landet är dock uppenbar.

Vi ser fram emot att regeringen tar ett beslut i denna fråga, eftersom det är ett regelverk som inte bara gäller statliga aktörer. Det är regeringen som ska besluta om tillgänglighetskrav av denna karaktär varför det enda alternativet förefaller vara ett riksdagsbeslut

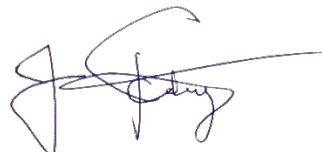
Våra båda organisationer ser fram emot ett samråd och ett beslut i denna fråga.

För Funktionsrätt Sverige

.....
Nicklas Mårtensson,
generalsekreterare

För Resenärerna

.....
Jonas Friberg,
ordförande